

דפוסי התנגדות בצרפת במלחמת העולם השנייה

פרופ' רנה פוזנאנסקי

באילו דרכים יכולה אוכלוסייה הנמצאת במצב של כיבוש ולחץ להתנגד? האם דפוסי התנגדות שונים מחזקים האחד את משנהו או מתנגשים זה בזה? מהן הגישות השונות לשאלת האלה ומהם מוקדי הדיון שמנסה למצוא את התשובות? צרפת במהלך מלחמת העולם השנייה היא דוגמה הולמת למקרה מבחן כזה. בה בשעה שמרבית הטריטוריה הצרפתית הייתה כבושה על ידי הגרמנים, והחלק הנותר היה בשלטון סמי-פשיסטי של ממשלה משתפת פעולה, התפתחו בחברה הצרפתית דפוסי שונים של התנגדות למציאות הזו.

1. הצגת הסילבוס

..

2. ההתנגדות בצרפת - מוקדי הדיון

* Robert Gildea, *Marianne in Chains*, New York, Metropolitan Books, 2002, Introduction, pp. 1-19.

* Julian Jackson, *The Dark Years*, Oxford UP, 2001, « Introduction : Historians and the Occupation, » pp. 1-20.

* John Hellman, " Wounding Memories: Mitterrand, Moulin, Touvier, and the Divine Half-Lie of Resistance ", *French Historical Studies*, 19-2, 1995, pp. 461-486.

3. התנגדות לשם מה? - לממשלה הפשיסטית?

* Robert O. Paxton, *Vichy France, Old Guard and New Order. 1940-1944*, NY, 1972, Chap. II. " The National Revolution ", pp. 136-233.

* Denis Peschanski, « Vichy Singular and Plural, » in Sarah Fishman and al. (eds.) *France at War. Vichy and the Historians*, Berg Publisher, 2000, pp. 107-124.

4. התנגדות לשם מה? – לשיתוף פעולה עם הנאצים?

* Julian Jackson, *The Dark Years*, Chap. 8, 9, 10, pp. 166-235.

* Robert O. Paxton, *Vichy France*, Chap. IV. " Collaboration. 1942-1944: Between Liberation and Revolution ", pp. 220-329.

* Philippe Burrin, *France under the Germans. Collaboration and Compromise*, The New Press, New York, 1996 – Chap. 29. " Militias ", pp. 437-447.

5. דעת הקהל הצרפתית

- * Philippe Burrin, *France under the Germans*,
Chap. 12. "Public Opinion", pp. 177-190
Chap. 13. "The French and the Germans", pp. 191-209
- * H.R. Kedward, « Rural France and Resistance, » in *France at War. Vichy and the Historians*, pp. 125-143.

6. שלבים ראשוניים

- * Jean-Pierre Azéma, *From Munich to the Liberation, 1938-1944*, Cambridge University Press, 1984, pp. 75-91 : "The rebels" ; "The dissidents"
- * Julian Jackson, *France, The Dark Years*, chap. 17 : The Resistance, 1940-1942, pp. 402-425.
- * H.R. Kedward, *In Search of the Maquis. Rural Resistance in Southern France, 1942-1944*, Clarendon Press, Oxford, 1994, « Resistance and Refuge, » 1942, pp.

7. התנגדות אידיאולוגית ורעיונית

- * H.R. Kedward, *Resistance in Vichy France. A Study of Ideas and Motivations in the Southern Zone, 1940-1942*, Oxford UP, 1978, Chap. VIII. "Open Expression", pp. 185-209.
- * Chap. IX. "Popular Protest", pp. 210-228.

8. התנגדות פוליטית

- * John Sweets, *The Politics of Resistance in France*, Northern Illinois UP, 1976, « The Movements and the Communists ».

9. צרפת החופשית ודה-גול

- * Julian Jackson, *The Dark Years*, Chap. 16, « The Free French, 1940-1942, » pp. 389-401
- * Julian Jackson, *The Dark Years*, Chap. 18, « De Gaulle and the Resistance, 1942 », pp. 427-446.
- * Pierre Tissier, *The Nazification of Vichy France*, London, 1942.

10. התנגדות ואלימות

* H.R. Kedward, *In Search of the Maquis. Rural Resistance in Southern France, 1942-1944*, Clarendon Press, Oxford, 1994, « Refusal and Revolt, Spring 1943 », pp. 20-43

11. התנגדות והצלה

* Renée Poznanski, "Reflections on Jewish Resistance and Jewish Resistants in France", *Jewish Social Studies*, 2-1, 1995, pp. 122-158.

12. נשים בהתנגדות

* Renée Poznanski, "Women in the French Jewish Underground : Shield-Bearers of the Resistance ?" in Leonore J. Weizman and Dalia Ofer (eds.), *Women in the Holocaust*, Yale University Press, 1998, pp. 234-252.

* Margaret Collins Weitz, *Sisters in the Resistance*, John Wiley and Sons, NY, 1995, "Support Services: Women's Eternal Vocation", pp. 163-190.

13. התנגדות מאוחדת אל מול דפוסיים של התנגדות

* Julian Jackson, *The Dark Years*, Chap. 19 : « Power struggles, 1943 », pp. 447-474

* H.R. Kedward, *In Search of the Maquis*, chap. 6. "Insurrections and Liberations, Summer 1944", pp. 162-212.

* Julian Jackson, *France : The Dark Years*, Chap. 22 : « Towards Liberation, » pp. 529-543.

* Julian Jackson, *France : The Dark Years*, Chap. 23 : « Liberations, » pp. 544-569.

14. סרט -- Jean-Pierre Melville, *Army of Shadows*, 1969דרישות הקורס

---- נוכחות והשתתפות פעילה - 10% מהציון
----- עבודת סיום - 90% מהציון